

Trung Quốc thúc đẩy công tác cải tạo nhà ở xuống cấp ở khu vực nông thôn

Việc cải tạo các công trình nhà ở xuống cấp gây nguy hiểm cho cuộc sống của người dân ở vùng nông thôn là một trong những vấn đề quan trọng cần giải quyết. Khó khăn trong việc cải tạo cũng rất lớn khi số lượng công trình nhiều, diện tích rộng, trình tự phức tạp, chỉ có sự chỉ đạo từ Chính phủ trong việc áp dụng các chính sách, kế hoạch, bước đi có trọng điểm thì mới thúc đẩy được công cuộc cải tạo đi theo chiều hướng tốt và nhanh được.

1. Quy hoạch tổng thể, bố trí hợp lý

Vùng nông thôn ở Trung Quốc vô cùng rộng lớn, hơn nữa mỗi nơi lại mang một sắc thái riêng biệt. Vì thế cần phải căn cứ vào tình hình thực tế của các địa phương về phong tục tập quán và thói quen trong cuộc sống của người dân, để cải tạo những ngôi nhà xuống cấp nguy hiểm trở thành những ngôi nhà mới, khang trang phù hợp với tổng thể kiến trúc văn minh sinh thái của vùng, và quy hoạch tổng thể phát triển nông thôn mới. Từ đó thúc đẩy công tác xóa đói giảm nghèo, cải thiện đời sống cho người nông dân, đồng thời bố trí chỗ ở hợp lý để người dân tiện kết nối với các công trình công cộng, hoàn thiện cơ sở vật chất hạ tầng và các công trình công cộng tiện ích làm thay đổi diện mạo nông thôn tốt đẹp hơn. Chính quyền và nhân dân các địa phương cần phải kiên trì kết hợp giữa xây dựng cái mới và cải tạo cái cũ, căn cứ vào tính hình và điều kiện thực tế của địa phương để hành động, kết hợp hài hòa giữa tập trung và phân bổ, áp dụng nhiều biện pháp để thúc đẩy công tác cải tạo nhà ở xuống cấp ở khu vực nông thôn.

2. Tăng cường công tác tuyên truyền đến từng hộ gia đình

Cải tạo nhà xuống cấp gây nguy hiểm là yêu cầu cấp bách và quan trọng nhằm đảm bảo an toàn tính mạng và ổn định đời sống cho người nông dân. Chính vì thế lãnh đạo quản lý các cấp, đặc biệt là người phụ trách công tác tuyên truyền pháp luật, chính sách của nhà nước cho dân cần phải tích cực thông báo đến từng hộ gia đình trình tự khai báo hiện trạng nhà ở và tiêu chuẩn xây dựng, cải tạo, để người dân phối hợp với chính quyền địa phương cải tạo nhà ở kịp thời, đặc biệt là những ngôi nhà đã xuống cấp nghiêm trọng cần được giải quyết ngay.

3. Cẩn thận từng bước, tuân thủ trình tự

Căn cứ vào nguyên tắc “3 nhất” (nguy hiểm nhất, kinh tế khó khăn nhất, cần cải tạo nhất) để sắp xếp thứ tự các hộ gia đình cần được cải tạo nhà ở theo trình tự trước sau, bố trí cho các hộ có chỗ ở ổn định, ưu tiên giải quyết những hộ có nhà ở vào tình trạng xuống cấp nghiêm trọng, vô cùng nguy hiểm và có kinh tế khó khăn, bảo đảm cho người dân được sống trong căn nhà có tính an toàn cao, không nguy hiểm.

4. Nghiêm túc thực hiện theo trình tự đã quy định

Bất kỳ công trình cải tạo nào cũng phải tuân thủ nghiêm túc theo 7 bước sau:

Bước 1: Khai báo cá nhân. Những hộ gia đình phù hợp với điều kiện tiêu chuẩn theo quy định của nhà nước thì phải khai báo đầy đủ với chính quyền địa phương, làng xã, đồng thời nộp đầy đủ giấy tờ chứng minh gia đình đủ điều kiện như hộ khẩu, chứng minh thư, gia đình thuộc diện chính sách, hoặc gia đình thuộc diện “5 điều kiện đảm bảo” (Không có người giám hộ hợp pháp, không có khả năng lao động, không có điều kiện kiếm sống, người già - người tàn tật - trẻ em dưới 16 tuổi, thu nhập bình quân đầu người hàng tháng thấp dưới mức quy định).

Bước 2: Triệu tập quần chúng nhân dân. Chính quyền địa phương, làng xã sau khi nhận được khai báo của các hộ gia đình, thì có trách nhiệm mở cuộc họp tập trung toàn bộ dân làng lại để thông báo và xin ý kiến thống nhất với dân về danh sách các hộ gia đình cần được cải tạo, trước khi có quyết định công khai.

Bước 3: Xác minh thông tin. Chính quyền cấp trên sau khi nhận được hồ sơ và tài liệu từ làng xã gửi lên, thì phải lập tức cử một nhóm người có chuyên môn đi làm nhiệm vụ đối chiếu, điều tra và thẩm định lại độ chính xác của thông tin mà các hộ đã khai báo, đồng thời cử cán bộ đến kiểm tra thực tế tình trạng công trình, có chụp ảnh, sau đó kết quả điều tra xác định được công bố công khai và rộng rãi. Quá trình đi xác minh, mọi báo cáo kết quả đều phải có chữ ký xác minh của người chịu trách nhiệm thẩm định, lãnh đạo làng xã, và chủ hộ.

Bước 4: Báo cáo lên chính quyền tỉnh. Tỉnh sau khi nhận được báo cáo từ địa phương trực thuộc (cấp huyện thị, xã) thì phải cử cán bộ xử lý hồ sơ, đảm bảo đúng quy định của pháp luật, phù hợp với điều kiện trợ cấp của địa phương và Chính phủ, căn cứ vào tiêu chuẩn trợ cấp và phương thức trợ cấp để đưa ra quyết định và công khai.

Bước 5: Thỏa thuận. Tỉnh sau khi thẩm định hồ sơ xong thì tổ chức cuộc họp công khai giữa 3 bên là hộ gia đình, đại diện pháp lý của làng xã nơi hộ gia đình sinh sống, đại diện chính quyền huyện thị, để lấy chữ ký xác nhận của 3 bên về thỏa thuận cải tạo nhà, phương thức tiến hành cải tạo, thời gian khởi công và hoàn thành, số tiền trợ cấp, và phương thức phân bổ.

Bước 6: Tổ chức cải tạo. Căn cứ vào chứng nhận tình trạng nhà ở và giấy thỏa thuận 3 bên, trên nguyên tắc hộ gia đình tự liên hệ và tìm đội thi công cải tạo nhà, hoặc chính quyền huyện, xã cùng thống nhất tổ chức cải tạo, đối với những căn nhà xuống cấp nghiêm trọng thì tiến hành phá dỡ toàn bộ và xây mới lại, đối với những căn nhà xuống cấp một phần nào đó thì tiến hành tu bổ và gia cố lại, diện tích cho phép là từ 40 đến 60 m².

Bước 7: Nghiệm thu hoàn thành. Sau khi công trình được cải tạo hoàn thiện, thì các ban ngành có liên quan về tài chính, dân chính, xây dựng, UB cải cách phát triển thuộc chính quyền các cấp có trách nhiệm cử đại diện để cùng phối hợp kiểm tra, nghiệm thu công trình và bàn giao cho hộ gia đình sử dụng.

5. Tăng cường giám sát quản lý, đảm bảo tiến độ

Tăng cường bồi dưỡng cho cán bộ quản lý các cấp, nâng cao nghiệp vụ chuyên môn và năng lực công tác, để giám sát quản lý sâu rộng hơn đối với công tác cải tạo nhà ở xuống cấp nghiêm trọng trong khu vực. Đồng thời có chế độ lương phù hợp để bảo đảm các các bộ làm việc nghiêm túc, nhanh gọn, kịp thời kiểm tra giám sát toàn bộ quá trình cải tạo nhà, đảm bảo kiểm tra chất lượng, kịp thời phát hiện và xử lý tình huống phát sinh khi cải tạo, nhằm đem đến cho người dân một nơi cư trú an toàn, ổn định, để họ yên tâm sinh hoạt và sản xuất.

6. Tổ chức khoa học

Hưởng ứng sự kêu gọi của Chính phủ về xây dựng nông thôn mới, văn minh sinh thái, công tác cải tạo nhà ở xuống cấp cần phải được phối hợp thực hiện phù hợp với chủ trương của địa phương về hiện đại hóa nông thôn, đảm bảo môi trường, kết hợp với xây dựng các hạng mục về đường sá, giao thông, thủy lợi, cấp thoát nước, điện, thông tin, đảm bảo sản xuất và phát triển toàn vùng. Việc cải tạo phải đảm bảo tiết kiệm, không lãng phí tiền của, nguyên vật liệu, đồng thời phải thi công đảm bảo đúng tiến độ, nhanh chóng ổn định chỗ ở cho người dân, quyết tâm giải quyết triệt để vấn đề nhà ở xuống cấp ở khu vực nông thôn.

Vấn đề nhà ở xuống cấp nghiêm trọng gây khó khăn cho đời sống và phát triển của nhiều hộ gia đình nông thôn, để giải quyết được triệt để vấn đề này không phải điều đơn giản, chính vì thế cần sự nỗ lực và quyết tâm của ban ngành các cấp, của địa phương và hộ gia đình, đặc biệt là sự hỗ trợ của Chính phủ về chính sách và nguồn kinh phí để thực hiện công tác cải tạo tốt hơn, nhanh hơn, sớm đảm bảo chỗ ở ổn định để người nông dân an cư lập nghiệp.

Khương Đoàn Hưng, Triệu Tố Lệ, Trương Viên Viên

Nguồn: Tạp chí Xây dựng đô thị nông thôn, số 4/2013

ND: Quỳnh Anh